

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISE SË VERIUT
АГЕНЦИЈА ЗА РАЗУЗНАВАЊЕ
AGJENCIA E ZBULIMIT

02 - 1822/3

Скопје/Shkup

19.12.2022 r04

**ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ВО
АГЕНЦИЈАТА ЗА РАЗУЗНАВАЊЕ ЗА 2023 ГОДИНА**

Врз основа на одредбите од Законот за спречување на судир на интереси (Службен весник на РМ бр.12/2019) и Националната стратегија за спречување на корупцијата и судир на интереси 2021-2025, на Државната комисија за спречување на корупцијата, а во врска со заклучокот од 55-та седница на Владата на Република Северна Македонија, (одржана на 28.06.2022 година) и Извештајот за усогласеност на ГРЕКО (петти круг на евалуација), во однос на Препорака II, Агенцијата за разузнавање донесе Годишен план за проценка на ризици и борба од корупција во Агенцијата за разузнавање за 2023

Цел на Планот:

Целта е да се обезбеди владеење на правото, преку почитување на законските процедури и интерните акти на Агенцијата, за да се спречи коруптивното однесување на вработените, за ефикасен придонес во борбата против корупцијата, како негативна општествена појава. Планот за проценка на ризици од корупција опфаќа различни аспекти од можни ризици и се фокусира на утврдување на конкретни активности за контрола и превенција на можна појава на корупција.

Сите вработени во Агенцијата во извршување на работните задачи должни се да постапуваат согласно Уставот, Законот за Агенција за разузнавање, интерните акти на Агенцијата и другите законските прописи, кои ја регулираат оваа проблематика.

Секој вработен првенствено, потребно е да го почитува Кодексот на однесување, да покажува висок степен на личен интегритет во работењето, да ги препознае облиците на корупција и соодветно да ги примени механизмите за заштита, спротивставување и спречување на корупцијата како појава.

Спроведувањето на овој План се однесува на сите вработени во Агенцијата.

Детектирани ризици:

Врз основа на анализа на работата на сите организациски единици во Агенцијата за разузнавање, податоци и информации поврзани со процедурите

за работа, направена е проценка за „слаба отпорност“ и можности за коруптивни дејствија во следните области:

- вработувањето;
- јавните набавки;
- издавањето на класифицирани информации;
- протекување или недозволено користење на информации;
- судир на интереси;
- лобирање;
- измами;
- злоупотреби на службената положба и овластувања заради директно или индиректно вета, понудена, дадена, побарана или очекувана материјална или нематеријална корист, погодност, предност или друг интерес за себе или друг и слично.;
- непочитување на обврските на вработените при извршување на работните задачи да постапуваат согласно со правилата, прописите и професионалните стандарди коишто се применуваат во Агенцијата, а со тоа да се доведат во состојба на злоупотреба на својата работна позиција со цел да остварат некаква лична корист. ;

Мерки активности за остварување на Планот

Планот има за цел воспоставување ефикасен систем на мерки коишто ќе овозможат превенирање и успешно справување со корупцијата и судирот на интереси. Во таа смисла, за надминување на предизвиците поврзани со корупцијата, односно превенирање и минимизирање на причините за коруптивно однесување, се планира преземање на следниве алатки и контролни механизми:

-укажување на вработените за правата и обврските предвидени со Законот за Агенцијата за разузнавање, Законот за спречување на корупција и судир на интереси; Законот за класифицирани информации, Законот за слободен пристап до информации, Законот за јавни набавки, Законот за јавна финансиска контрола Законот за заштита на укажувачи и друга важечка регулатива, во насока на справување со корупцијата и судирот на интереси и нивно доследно почитување.

-почитување на интерниот Кодекс на однесување и облекување на вработените во Агенцијата, со цел да се обезбеди:

- почитување на законитоста, професионалноста и ефикасноста при извршување на работите и работните задачи;
- укажување на вработените за должноста во процесот на работата да постапуваат совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно;
- едукација и мотивирање на вработените во текот на работниот процес да препознаат и да се спротивстават на незаконска, неморална или нечесна постапка;
- подигнување на повисоко ниво, на интерперсоналната доверба преку тимска работа, како и интеринституционалната доверба за заеднички активности со други институции;

- ревидирање на капацитети, мерки и механизми кои досега се преземаат за превенирање и справување со корупцијата и судирот на интереси;
- подигнување на повисоко ниво на веќе воспоставените стандарди и воспоставување ефикасен систем на внатрешна контрола; идентификација на области коишто подлежат на ризици од корупција;
- деполитизација при носењето одлуки за функционирањето на Агенцијата и за остварувањето на правата и обврските на вработените;
- санкционирање на евентуална злоупотреба на овластувањата; работење во согласност со прописите за јавните набавки;
- транспарентно објавување на информации кои се со некласифициран карактер (информации од јавен карактер);
- подигање на повисоко ниво на улогата на овластеното лице за прием на пријави од внатрешни/надворешни укажувачи за независно пријавување на коруптивни, неетички и дискриминаторски однесувања, преку воспоставување интерни процедури согласно со законските прописи за справување со корупцијата;
- согласно со Законот за Агенцијата за разузнавање, зголемена транспарентност при вработувањата со јавен оглас (или преземање од друга институција), како и при јавните набавки;
- овозможување непречено функционирање на внатрешната ревизија и целосна примена на финансиско управување и контрола;
- јакнење на улогата на внатрешната контрола, како и на Секторот за човечки ресурси.

Контролни механизми

Во Агенцијата, во согласност со Законот, се врши внатрешна контрола која опфаќа:

- оценување на законитоста на работењето и почитување на професионалните стандарди;
- увид во примената на овластувањата;
- оцена за користење и употреба на огнено оружје;
- увид и оцена на почитување на прописите и процедурите за работа;
- постапување по пријави за судир на интереси и ризици од корупција во соработка со надлежен орган;
- информирање на директорот за утврдени неправилности и давање препораки за нивно надминување;
- контрола на управување со материјално-техничките средства и
- давање иницијатива за утврдување на материјална и дисциплинска одговорност.

Во процесот на контрола, а во насока на подобрување на работата, со цел почитување на законската регулатива и процедурите за работа на Агенцијата согласно Годишниот план за ревизија, постапува и Одделението за внатрешна ревизија.

Контрола и надзор на работата на Агенцијата, согласно со законските регулативи, врши собраниската Комисија за надзор над работата на Агенцијата за национална безбедност и Агенцијата за разузнавање. Имено, во согласност со Законот за Агенцијата за разузнавање, директорот на Агенцијата е должен на Комисијата (согласно со нејзините надлежности), да овозможи увид во работењето на Агенцијата и да дава известувања и податоци за работењето на Агенцијата за прашања коишто се однесуваат на:

- почитување на правата и слободите на граѓаните утврдени со Уставот и законите;
- законитоста во спроведувањето на овластувањата на Агенцијата од аспект на пречекорување на овластувањата, преземање неовластени постапки, злоупотреби и други неправилности во работењето, спротивни на правата утврдени со закон;
- методите и средства коишто ги користи Агенцијата од аспект на законитост и почитување на правата на граѓаните;
- материјална, кадровска и техничка опременост на Агенцијата;
- воспоставување меѓународна соработка за прашања што се однесуваат на ваквиот надзор;
- други прашања, што се однесуваат на работењето на Агенцијата.

Агенцијата континуирано, преку конкретни мерки, ги реализира заложбите за успешно справување со корупцијата, која согласно со Законот за спречување на корупција и судир на интереси на Република Северна Македонија е дефинирана како „злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување корист, директно или преку посредник, за себе или друг“.

Агенцијата, раководејќи се од начелата утврдени со Законот за Агенцијата за разузнавање, Законот за спречување на корупција и судир на интереси, Законот за јавна финансиска контрола, Законот за заштита на укажувачи, и врз основа на претходна анализа на ризичните области за можност за корупција и судир на интереси, насочена е кон почитување на принципите на законитост, интегритет, еднаквост, заштита и одговорност. Во тој контекст, еден од приоритетите на Агенцијата е одлучно и неселективно справување со корупцијата и јакнење на интегритетот и независноста на Агенцијата, во насока на владеење на правото и доброто управување. Согласно со Законот за заштита на укажувачи и Правилникот за заштитено внатрешно (и надворешно) пријавување во институциите од јавниот сектор, Агенцијата има определено овластено лице за прием на пријави од укажувачи, кои можат да се достават на е-пошта contact@ia.gov.mk, како и лице одговорно за проценка на ризици од корупција во Агенцијата, согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола.

Со Годишниот план за проценка на ризици од корупција се детектираат можните слабости во делокругот на работа на Агенцијата за разузнавање, кои може да продуцираат корупција или обиди за корупција, контролните механизми и преземање на навремени мерки за превенција и спречување на коруптивно однесување.

Во Агенцијата, покрај подобрувањето на правата на вработените, се воведуваат и повисоки стандарди во професионалното работење, коишто се во корелација со јакнење на нормативните, институционалните и личните капацитети за ефикасно справување со корупцијата и последиците, коишто го

дерогираат општествениот систем и основните општествени вредности, ја загрозуваат демократијата и владеењето на правото, преку злоупотребата на институционалните капацитети во полза на нелегални цели.

Документот не смее да се копира и дистрибуира

Агенција за разузнавање/Agjencia e Zbulimit

Директор/Drejtor

Erolld Musliu

